

Ócsai Polgármesteri Hivatal	
Érkezett: 2014 -01- 29	mell.:
824-112074. szám	Előadó: Polgármester

ERDEI ISKOLAI PROGRAM

Bakonybél

2014. április 28 - május 2-ig.

Ócsa, 2014. január 10.

Jankovics Ágnes of.

*„Hol élő példából s tulajdon tapasztalásból tanulhatsz,
ott tudományod legjobb alapokon áll.
Minden ismeret kútfeje a tapasztalás...
...Tapasztaláson épült vizsgálat fog megtanítani:
hol a hiány? hol a tennivaló?
s mi a különféle eszközök közt választásra érdemes?”*

Kölcsey Ferenc: Parainesis

A Bakony-hegyég szívében, egy gyönyörű völgykatlanban fekszik Bakonybél.

Védelve emelkednek a település fölé a Bakony legmagasabb hegyei, a Kőris-hegy és a Nagy-Somhegy. A hegyekből több helyütt hófehér sziklák magasodnak, mint a Borostyán-kő, az Oltár-kő, a Fehér-kő, és Hegyes-kő környéke. A területet felépítő mészkőben számos barlang alakult ki, melyek közül kiemelkedik az Odvaskői-barlang, az Ördög-lik, a Kis- és Nagy-Pénzlik. Emlékezések szerint nem egy közülük betyárok rejteke volt. A Magas-Bakony Tájvédelmi Körzet természeti értékeivel történő ismerkedést segíti a Boroszlán tanösvény.

A települést csodálatos természeti környezete mellett gazdag helytörténeti értékei tették kedvelt kiránduló központtá. Pápavár és Tevelvár sáncai őskori eredetűek. A Várhegy máig őrzi a félelmetes rablólovagok, a Podmaniczkyak várának, Bakonyújvárnak a falmaradványait. 1018-ban Szent István király alapított monostort a mai Bakonybél környékén. A bencés rend 1754-ben épült, ma is álló barokk temploma és kolostorépülete szép arborétumával ősi hangulatot ad a környezetnek. Szent Gellért és Szent Günther remeteségének helyét őrzi a Borostyán-kút (Szent-kút).

A falu központjában található Bakonyi Erdők Házában természetvédelmi és erdészeti gyűjteményt tekinthetnek meg az érdeklődők, a Tájház pedig a főként erdőművelésből és fámegmunkálásból élő bakonybéliek régi hagyományaival, mindennapjaival ismerteti meg a látogatót.

Ebben a csodálatos természeti környezetben szeretnénk eltölteni egy hetet. Ahol a tanulók kiléphetnek a szokásos iskolai környezetből és a hozzá kapcsolódó szociális szerepekből. A „máshol lét” szabadságérzetet nyújthat nekik és nem jelent korlátot a merev tantervi szabályozás, hanem kielégíthetik felfedező vágyukat. Mert az ember igazi tudásra akkor tesz szert, ha közvetlen kapcsolatba kerül a megtanulandóval, ha kézzelfoghatóan tapasztalva, élményszerűen átélve, szinte játszva sajátítja el azt. A környezettel való közvetlen, tevékeny kapcsolat kihat a tanulók környezethez, természethez fűződő érzelmi viszonyára. Még jobban megismerik, megszeretik és tisztelni, óvni fogják.

"Nemcsak a szó száll el, hanem a szóba kötött tananyag is hamar lesz a feledésé. Ami megmarad: az élmény! Az örömteli élmény tájékoztat igazán a világ és az ember dolgaiban. A régi nagy iskolák mindig is tudták ezt, s éltek azzal a lehetőséggel is, amit a tanórán túl kínál az iskolai és iskolán kívüli együttlét. Élünk vele mi is - túrától a táborig, ünnepélytől az erdei iskoláig, játékoktól az utazásig..."

Vekerdy Tamás pszichológus

Az erdei iskola helye: Bakonybél - Erdőismereti Oktatóbázis és Kismesterségek Háza
8427 Bakonybél,
Szent Gellért tér 9.
Mobil: 20-361-0342
<http://www.bfnp.hu>

Az erdei iskola célja, feladata:

- ☼ Az alapvető természeti-, környezetvédelmi-, ökológiai ismeretek elmélyítése a gyakorlatok, vizsgálatok, terepszemlék alkalmával.
- ☼ A tapasztalatszerzésre épülő, élményszerű tanulási környezetek segítségével, az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodva, a természeti és kulturális értékek megfigyelése, megismerése, megszerettetése.
- ☼ A környezet közvetlen megtapasztalása, környezeti jelenségek bemutatása, önálló vizsgálódások feltételeinek megteremtése, eszközhasználat elsajátítása, a természet közeli életmód megszerettetése.
- ☼ A kitágult nevelési teret és időt kihasználva, a tanított ismeretek alkalmazása, összefoglalása, a tudás és az intellektuális képességek gazdagítása, a környezettudatos szemléletformálás.
- ☼ A gyermek szűkebb és tágabb környezetéből megismerhető erkölcsi értékek tudatosítása, egy pozitív szemléletmód és hozzáállás kialakítása, személyiségfejlesztés, a gyermek jellemének formálása, valamint az esélyegyenlőség biztosítása.
- ☼ A közösségi magatartás fejlesztése, közösségi normák, szabályok elfogadása, örömteli együttlét megteremtése, véleményalkotói, együttműködési, kooperációs és kommunikációs készségek fejlesztése.
- ☼ A közösségfejlesztés terén célom, hogy a csoportos munkák során a tanulók még jobban megismerjék, segítsék egymást, együttes sikerélményeket szerezzenek.

EDDIGI TEVÉKENYSÉGEK RÉSZLETES LEÍRÁSA

Erdei iskolánk megvalósításához több előzetes tevékenységet el kellett végeznünk, azért, hogy sikeres, és megvalósítható legyen mindaz, amit elterveztünk.

- Látogatás az ócsai tájvédelmi körzetbe. Ismerkedés a madárvárta állatállományával, az ott folyó munkával, egyéb védett állatokkal, növényekkel.
- Látogatás az ócsai tájházba. Ismerkedés a helyi néprajzi jellegzetességekkel / építészet, használati tárgyak, öltözködés, népszokások, gazdálkodás /
- Látogatás a Kosbor Népi Iparművészek kiállításain / népi mesterségek /
- Látogatás Bakonybélre, Székesfehérvárra, Nagyvázsonyra, Herendre.
- Programtervezés az ottani adottságoknak megfelelően.
- A Dunántúli-középhegység és a Bakony földrajzi tudnivalóinak áttekintése.
- Jellegzetes állat-, növényvilágának megismerése.
- Környezetvédelem / állatok-, föld-, víz világnapja, szelektív hulladékgyűjtés /
- A történelmi vonatkozások, néprajzi tudnivalók ismertetése.
- Interjúkészítés jellegzetességei.
- A tábori csoportok „családok” kialakítása.
- A családokat jelképező kendők festése, emblémák rányomása.
- Vetélkedők, egyéb feladatlapok előkészítése, szerkesztése.
- Kézműves foglalkozásokhoz szükséges anyagok, eszközök előkészítése.

A PROGRAM NAPIRENDJE

7.00	Ébresztő
7.00 - 7.15	Reggeli torna
7.15 - 8.00	Tisztálkodás, rend kialakítása
8.00 - 9.00	Reggeli - „tanácskozás”
9.00 - 11.00	Délelőtti program
11.00 - 12.00	Sportjátékok, kézműves foglalkozások a tábor területén
12.00 - 13.00	Ebéd
13.00 - 14.00	Csendes pihenő
14.00 - 17.00	Délutáni program
17.00 - 18.00	Szabadfoglalkozás, a napi téma, tanultak átismétlése
18.00 - 18.30	Esti tisztálkodás
18.30 - 19.00	Vacsora
19.00 - 19.30	Esti tisztálkodás
19.30 - 20.30	Vetélkedő, az aznapi témák, tanultak összefoglalása
20.30 - 21.00	„Esti mese” - betyárokról szóló történetek lefekvés előtt
21.00 - 22.00	Takarodó

A PROGRAMOK NAPOKRA LEBONTVA

Április 28. hétfő

1. Indulás Ócsáról 8⁰⁰-kor

- ✔ Tájékoztató a gyerekek és a szülők részére.
- ✔ Útközben megtekintjük:
  - ☉ Szigetszentmiklós: Emese Park
  - ☉ Velencei-tó: Madárrezervátum
  - ☉ Székesfehérvár: Középkori Romkert, Bory-vár, Belvárosi séta

2. Megérkezés Bakonybélre

- ✔ Országalapítás – köszöntő beszédekkel
/Az ország birtokba vétele alkalmából köszöntés, a megalkotott „törvények” újra felolvasása, a szobák birtokba vétele./
- ✔ Séta a falu határába a hegyoldalra ahonnan jól láthatók a Bakony csodálatos felszínformái, majd forrás mellett leereszkedünk a völgybe. Megpihenünk a Borostyánkútnál és Szent László pénzt keresünk.
- ✔ Kincses kosár készítése: A rövid kirándulásról hazatérve mindenki elkészíti a kincses kosarát, szakavatott kosárfonó mester segítségével, amelybe a hét folyamán az erdei iskolába gyűjtött kincseit teheti.

3. Vacsora

4. Tábortűz

- ✔ A tűzgyújtás szabályainak ismertetése
- ✔ Beszélgetés, éneklés a tábortűz körül
- ✔ Másnapi program ismertetése, papírmerítés előkészítése

5. Tisztálkodás

6. Takarodó – „Esti betyár mese”

1. Ébresztő, reggeli torna, rend kialakítása
2. Reggeli - „tanácskozás”
3. Délelőtti program: Ismerkedés a falu múltjával és a bakonybéliek életével
  - ✓ A tájegység néprajzi jellegzetességének felelevenítése.
  - ✓ Kapcsolatteremtés a faluban élő emberekkel. Feladatunk minél többet megtudni a falu építészeti és történeti múltjáról, jelenéről.
  - ✓ Tájház megtekintése / falusi porta, „torkos pajta”, viseletek, népművészeti kiállítás, régi mesterségek felfedezése/
  - ✓ Kézművesség: papírmerítés, agyagozás, bőrzés, gyöngyfüzés, gravírozás fára szabadon választva
  - ✓ Betyár mítoszok felkutatása / Sobri Jóskáról, Milfajt Ferkóról, Savanyó Jóskáról és Oroszlán Paliról/
  - ✓ Rejtvényfejtés Békavárosban.
  - ✓ Tájékozódás, térképismeret. Séta Köves-hegyre, a "kívánságok kilátójához", ahonnan elénk tárul a hegyek közt megbúvó falu mesés látványa.
4. Ebéd
5. Délutáni program: Ismerkedés a kolostor múltjával és a szerzetesek életével

1018-ban Szent István király alapított monostort Szent Günther szerzetes javaslatára a Bakony kies völgyében, a mai Bakonybél környékén. E területen remetéskedett Imre herceg tanítása után Szent Gellért is.

  - ✓ Ismerkedés a Szent Maurícius barokk Plébániatemplom építészeti, festészeti és liturgikus szimbólumaival, a Szent István király által alapított monostor történetével és az itt élő szerzetesek életével.
  - ✓ Szent Günther remeteségének emléket állító Zarándokudvar és arborétum megtekintése.
  - ✓ Kézművesség: a bakonybéli bencés monostori hagyományokat idéző gyertyaöntés és könyvkötészet kipróbálása.
6. Tisztálkodás
7. Vacsora
8. Bakonybél szeretlek! – Esti vetélkedő, a napi tudnivalók játékos összefoglalása
9. Takarodó – „Esti betyár mese”

1. Ébresztő, reggeli torna, rend kialakítása

2. Reggeli - „tanácskozás”

3. Egész napos program: „Élővilág ismereti kirándulás

- ✓ Út közben a Bakonyról tanultak felidézése, jellegzetességek megfigyelése.
- ✓ Ismerkedés a helyi természetvédelmi őr vezetésével, az erdő élővilágával, az avarlakó állatokkal, a fákkal, az útjukba akadó növényekkel, és az erdőgazdálkodással.
- ✓ Iránytű használata, feladatlapok kitöltése.
- ✓ Boroszlán tanösvény: Bakonybélről 3 km-re, a hajdani Gerencepusztáról indulva, a Cser-börc és a Kőris-hegy oldalában, valamint az Öreg-Szarvad-árok völgyében alakította ki a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatósága. Útközben tájékoztató táblák ismertetnek meg bennünket a Bakony kialakulásával, a növényvilággal, a terület természeti értékeivel.
- ✓ Odvas-kői-barlang: A Bakony egyik legismertebb és Bakonybél környékének leglátogatottabb barlangja az Odvas-kői-barlang. Már a bakonybéli bencés monostor Szent István királyunk általi 1018-as alapítólevelében is szerepel „Oduoskw” néven, mint az apátsági birtok egyik határköve. A dolomitban kialakult barlang belső ürege körülbelül 20 m hosszú, 10 m széles és 3-4 m magas. Régészeti kutatások bizonyítják, hogy a barlangot régtől fogva lakták az emberek. A legutóbbi időkben a híres bakonyi betyárok húzták itt meg magukat fosztogatóik után, üldözőik elől menekülve.
- ✓ Játék: Keress valamit. ami..., avarlétra készítése, fakéreg minták készítése, nyomöntés, köpetvizsgálat, fülelő, testhangszer, ritmushangszer készítése, terméskép-, préselt virágkép készítése, versírás, hernyóséta, számháború, „Fogd a zászlót és fuss!”.
- ✓ Az Erdők Háza Múzeum megtekintése a vadásatról, a fajokról, a gyógynövényekről, az erdészek és erdőmérnökök munkájáról, a bakonybéli faművességről. A tárlatvezetést követő vetítés a Magas-Bakony Tájvédelmi Körzet növény- és állatvilágáról, majd beszélgetés a természetvédelemről.

4. Hazaérkezés, tisztálkodás

5. Vacsora, „Esti betyár mese”

6. Éjszakai vadászles

- ✓ Rövid túra az erdőben erdész vezetésével. Erdei állatok, az erdő árnyai és hangjai éjjel a vadászlesről. Rókavadászat.

7. Takarodó

1. Ébresztő, reggeli torna, rend kialakítása
2. Reggeli - „tanácskozás”
3. Délelőtti program: A patak és a patakpart élővilága
  - ✓ A Gerence-patak vizsgálata
A Bakony mészkövében, a hegyek lábánál, az erdő mélyén megbújva számtalan kisebb-nagyobb forrás tör a felszínre, hogy aztán az apró csermelyek, patakok vizüket összegyűjtsék, és messze földre szállítsák tovább. A népnyelv csak „kút”-nak nevezi őket, utalva ezzel arra, hogy egykoron ezek a források szolgáltak víznyerő helyül az itt élő lakosoknak, erdei munkásoknak.
  - ✓ Séta a patak menti tanösvényen - geológiai és botanikai érdekességek megfigyelése.
  - ✓ A víz körforgása és útja az erdőben.
  - ✓ A víz munkája a felszínen és a mélyben.
  - ✓ Patakok élővilága gerinctelen és gerinces állatvilág sokszínűségének vizsgálata. (kérészek, bolharák stb.)
  - ✓ Vízvizsgálata kézi eszközökkel. (szűrők, tálkák stb.)
  - ✓ Séta a Judit forrásnál a falutól délkeletre, a Szömörke-völgyben. Ma is épülő mésztufa gátsorán vize apró vízesésekkel, zuhatagokkal szalad a mélybe mintegy 40 méteres magasságból a Kerteskői-szurdok sziklái között.
  - ✓ Kézművesség: nemezelés, kavicsfestés
4. Ebéd
5. Délutáni program: Látogatás a Pannon Csillagdába
  - ✓ Csillagászat-történeti kiállítás: Csillagász vezetésével csillagászati és űrkutatási kiállításon ismerkednek a gyerekek a csillagászat történetével, eszközeivel, antik távcsövekkel, a tengerészek csillagászati navigációjával, az űrkutatás legnagyobb expedícióival: a Holdutazással (Apollo program), és a Mars felfedezésével.
  - ✓ Planetáriumban 3D-s filmet láthatnak a Naprendszeréről.
  - ✓ Távcsőpark: A távcsőkupolája alatt a teleszkópok szerkezetének, működésének bemutatásán túl, felhőtlen időjárás esetén a Nap megfigyelésére is sor kerül, speciális H-alpha naptávcsővel.
  - ✓ Játék: csillaghullás, kakasviadal, pecsenyeforgató, méta, kidobó és egyéb sportversenyek
6. Tisztálkodás, vacsora
7. Széf – Esti vetélkedő, a napi tudnivalók játékos összefoglalása.
8. Záró tábortűz
  - ✓ Legjobb történetek az erdei iskola ideje alatt, önálló vers, fogalmazás felolvasása.
  - ✓ Közös éneklés
10. Takaródó – „Esti betyár mese”

Május 2. péntek

1. Ébresztő, reggeli torna.
2. Reggeli - „tanácskozás”
  - ✓ Beszámoló az egész héten végzett tevékenységekről, az „ország” végrehajtott feladatairól, a „családok” munkájáról, a „törvények” betartásáról.
  - ✓ Értékelés
3. Pakolás, rendrakás az indulás előkészítése.
4. Búcsú a tábortól, a falutól, a természettől.
5. Indulás Bakonybélről 10⁰⁰-kor
  - ✓ Útközben megtekintjük:
    - ☉ Herend: Porcelánmanufaktúra, kreatív műhelyfoglalkozással
    - ☉ Nagyvázsony: Kinizsi Vár
6. Hazaérkezés, gyerekek átadása a szülőknek kb. 16⁰⁰-kor.

ERDEI ISKOLA KÖLTSÉGVETÉSE

2014. április 28 - május 2.

Tervezett kiadások:

Szállás:	195.000.-
Étkezés:	176.000.-
Utazási költség:	120.000.-
Programok, múzeumi belépők:	269.500.-
Hétfő	58300.-
/Szigetszentmiklós Emese Park Velencei-tó Madárrezervátum	
Székesfehérvár Középkori Romkert Bory-vár belépőjegyei/	
Kedd-csütörtök	143000.-
/belépőjegyek, helytörténeti-, természeti-, kézműves fogl./	
Péntek	68200.-
/Herend Porcelánmanufaktúra kreatív műhelyfoglalkozás Nagyvázsony	
Kinizsi Vár belépőjegyei/	
Egyéb /jutalmazás, eszközök,	
anyagszükséglet/:	50.000.-
 ÖSSZKÖLTSÉG:	 810.500.-

Tervezett bevételek:

Önerő /tanulói befizetések/:	396.000.-
Igényelt támogatás:	414.500.-

414.500 Ft támogatásra van szükségünk céljaink megvalósításához.

Ócsa, 2014. január 10.

Jankovics Ágnes

Tisztelt Bukodi Károly Polgármester Úr!

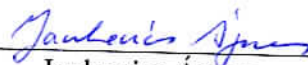
Költségvetésünkben látható, hogy céljaink megvalósításához 414500 Ft-ra lenne még szükség.

Osztályomból több diák nehéz körülmények között él. Vannak akik nagycsaládban, vannak akik csonka családban élnek, vannak tartós betegek és többen gyermekvédelmi támogatásra szorulnak. Az erdei iskolának, mind a szállás, mind az utazás költségei, komoly terheket rónak a családokra. A táj természeti, néprajzi, történelmi megismerésére irányuló programok díjai is emelik a kiadásokat. Az Önkormányzat támogatása nélkül sajnos a gyerekek álma, lelkesedése, a szülők együttműködése mind hiábavaló.

Az Önkormányzattól a szállás, az utazás költségeihez, a programjaink /belépők, foglalkozások alapanyagai, szakvezetők/ kifizetéséhez **250000 Ft** támogatást szeretnék kérni.

Támogatását előre is köszönjük.

Ócsa, 2014. január 10.

Jankovics Ágnes